

Allah'a inanmayanların cehennemde sonsuz kalmaları Allah'ın merhametine, adaletine uygun mudur? İ̇şaratü'l-İ'caz ve Yirmi Sekizinci Lem'a'da bazı rakamlar veriliyor. Rakam ne kadar büyük olsa da yine bir sonu yok mudur?

"Sual: Kısa bir zamandaki küfre mukabil, hadsiz bir zaman Cehennemde hapis nasıl adalet olur?"

"Elcevap: Sene 365 gün hesabıyla, bir dakikada katl, 7 milyon 884 bin dakika hapis iktizası kanun-u adalet iken, bir dakika küfür bin katl hükmünde olduğundan, yirmi sene ömrünü küfürle geçiren ve küfürle ölen bir adam, kanun-u adaletle, 57 trilyon 201 milyar 200 milyon sene, beşerin kanun-u adaletiyle hapse müstehak olur. Elbette فِيهَا آدًا adalet-i ilâhî ile veçh-i muvafakati bundan anlaşılıyor."

"Birbirinden gayet uzak iki adedin sırr-ı münasebeti şudur ki:

"Katl ve küfür, tahrip ve tecavüz olduğu için, gayre tesirat yapar. Bir dakikada katl, lâakal, zâhirî âdete göre, on beş sene maktulün hayatını selb eder, onun yerine hapse girer. Bir dakika küfür, bin bir esmâ-i ilâhîyi inkâr ve nukuşlarını tezyif ve kâinatın hukukuna tecavüz ve kemâlâtını inkâr ve hadsiz delâil-i vahdâniyeti tekzip ve şehadetlerini reddetmek olduğundan, kâfiri, bin seneden ziyade esfel-i sâfilîne atar, خَالِدِينَ de hapseder."(1)

Büyük bir gemi düşünelim, bu gemide hizmet eden yüzlerce insan var. Bu insanların hizmet gayesi, geminin gideceği hedefe ulaşmasıdır. Gemi çalışanlarının hepsi hizmet ve vazifesini eksiksiz olarak yapıyorlar. Biz de geminin dümenciliğini yapıyoruz. Bizim vazifemiz dümeni hedef rotasında tutmak. Şimdi biz bu vazifeyi terk edip gemiyi karaya oturtsak, bütün gemi emekçilerinin emeğine ve hizmetine tecavüz etmiş sayılmaz mıyız? O zaman gemide ne kadar çalışan hizmetli varsa, hepsi bizden hakkını istemesi ve alması gerekmez mi?

İşte şu kainat büyük bir gemi hükmündedir. Bu kainat gemisi içinde olan unsurlar ve mahlukat ise hava, toprak, su, güneş, hayvanat, nebatat gibi misaldeki geminin hizmetlileri ve emekçileridir. İnsan ise bu kainat gemisinin dümencisi hükmündedir.

Vazifesi ise kainat sahifesinde tecelli eden İlahi isim ve sıfatları talim edip, gereğince amel etmektir. Yani insanın şu kainat gemisindeki vazifesi ve gayesi ibadettir. Kainattaki diğer bütün mahlukat, insanın bu ibadetine ve kulluğuna göre planlanmış ve ona hizmet etmek için programlanmıştır. Dolayısı ile insan vazifesi olan iman ve ibadeti terk ederse bütün kainat mürettebatının hukukuna ve hakkına ve emeğine tecavüz etmiş olur.

Devlet nasıl ki, bir suçluya kamu davası açıyor, zira mahkeme kamusal bir kurumdur, bireyler şahsi kusurları ile bu kurumlara maddi ve manevi zarar verirse, kamu hakkına tecavüz etmiş sayılır ve cezasını da görür. Aynı şekilde kainat da bir kamusal alandır.

İnsan bu alanda vazifesizliği ile, yani iman ve ibadeti terk etmek ile bütün kamunun hukukunu çiğnemiş sayılır. Allah da hem kendi hakkı için, hem de kamunun hakkı için insana kamusal dava açar ve cezasını keser. Zira insanın imansızlık ve ibadetsizliği şahsi bir cinayet değil kamusal bir cinayettir.

Buradaki rakam hesaplamaları tamamen akli teskin ve akla meseleyi yaklaştırmak içindir. Yoksa, rakamlarla ebediyet ifade edilemez. Yani küçük bir cinayet bu kadar cezayı gerektiriyor ise külli bir cinayet olan küfür de sonsuz ve külli bir azabı iktiza eder demektir. Rakamlarla cehennemin ebediyeti izah edilmiyor, sadece akla bir pencere açılıyor.

"S - Bir kâfirin mâsiyet-i küfriyesi, mahduttur, kısa bir zamanı işgal ediyor. Ebedî ve gayr-ı mütenahi bir ceza ile tecziyesi adalet-i İlâhiyeye uygun olmadığı gibi, hikmet-i ezeliyeye de muvâfık değildir; merhamet-i İlâhiye müsaade etmez."

"C - O kâfirin cezası gayr-ı mütenahi olduğu teslim edildiği takdirde, kısa bir zamanda irtikâp edilen o mâsiyet-i küfriyenin, gayr-ı mütenahi bir cinayet olduğu altı cihetle sabittir:"

"Birincisi: Küfür üzerine ölen bir kâfir, ebedî bir ömürle yaşayacak olursa, o gayr-ı mütenahi ömrünü behemehal küfürle geçireceği şüphesizdir. Çünkü kâfirin cevher-i ruhu bozulmuştur. Bu itibarla, o bozulmuş olan kalbin gayr-ı mütenahi bir cinayete istidadı vardır. Binaenaleyh, ebedî cezası, adalete muhalif değildir."(2)

Şayet bu dünyada o kafire ebedi bir hayat verilse idi, küfrü de ebedi olacaktı. Öyle ise kafirin ebedi cezalandırılması aynen adalettir. Zira kafir kendi iradesi ile kalp yuvasını öyle bir bozup kokuşturmuş ki, ebedi bir şekilde imana kabiliyeti kalmamıştır. Hal böyle olunca, böyle bir adam için bir dakika yaşamak ile ebedi yaşamak arasında iman etmeme noktasından bir fark yoktur.

Nasıl beşer mahkemelerinde suç cüzi olduğu halde müebbed, yani ebedi ceza makul ve vaki ise, aynı şekilde külli küfür cinayetinin ebedi bir ceza ile cezalandırılması da gayet makul be adildir. Günümüzde birkaç kişiyi öldüren canilere müebbed ceza veriliyor, hatta bazen birkaç müebbed ceza da verildiği oluyor. Müebbed, sonsuz ve daimi demektir. Demektir ki, o caninin ömrü ebedi olmuş olsa idi, cezası da ebedi olacaktı. Yani sonsuz ceza kavramı insanlığın hukuk sisteminde de caridir. Hal böyle iken, küfür sebebi ile hadde hesaba gelmeyen cinayetler işleyen bir kafire sonsuz bir ceza verilmesi neden gayr-i adil sayılsın.

Dipnotlar:

- (1) bk. [Lem'alar, Yirmi Sekizinci Lem'a, On Dokuzuncu Nükte.](#)
- (2) bk. [İşaratü'l-İ'caz, Bakara Suresi, 7. Ayetin Tefsiri.](#)